

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Biohemija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

(max. 20 karaktera)

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

6

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

(max. 110 karaktera)

7. Ograničenja pristupa:

(max. 150 karaktera)

8. Trajanje / semestar:

1

1

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

2

10. Fakultet:

Medicinski

11. Odsjek / Studijski program:

ODSJEK ZDRAVSTVENIH STUDIJA/SVI STUDIJSKI PROGRAMI

12. Odgovorni nastavnik:

dr. sc. Zlata Mujagić, red. prof.

13. E-mail nastavnika:

zlata.mujagic@untz.ba

14. Web stranica:

(max. 50 karaktera)

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Sticanje znanja o strukturi i funkciji biomolekula; o metaboličkim procesima hranljivih materija u ljudskom organizmu; o osnovnim principima stanične signalizacije.

16. Ishodi učenja:

Očekuje se da student: klasificira i opiše osnove struktura i funkcije biomolekula; probave i metabolizma hranljivih materija u ljudskom organizmu; procesa stanične signalizacije; razjasni ulogu pojedinih biomolekula i hranljivih materija u zdravom organizmu i njihovu važnost za zdravstvenu njegu; identificira vrste laboratorijskih dijagnostičkih pretraga iz područja biohemije u zdravstvenoj njezi; analizira korisnost upotrebe biohemijskih laboratorijskih pretraga i njihov uticaj na donošenje odluka baziranih na dokazima u sprovođenju zdravstvene njege

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:**MODUL 1 TEORETSKA EDUKACIJA**

Uvod u biohemiju.

Nukleinske kiseline struktura i funkcija.

Molekularnogenetičke metode. Struktura i organizacija genoma u eukariota. Metabolizam nukleinskih kiselina.

Protein princip izgradnje. Nivoi prostorne strukture proteina. Mioglobin i hemoglobin struktura i funkcija. 2,3BPG.

Bohrov efekat. Skleroproteini. Imunoglobulini

Enzimski osnovni pojmovi. Aktivni centar enzima. Modeli interakcije enzima i supstrata. Energetika enzimatske katalize.

Kinetika enzima. Alosterički enzimi. Principi regulacije aktivnosti enzima. Koenzimi NAD⁺, NADP⁺, FAD, H₄F, acetylCoA.

Uvod u metabolizam. Tri stadija katabolizma. ATP kao osnovna energetska valuta.

Metabolizam ugljikohidrata, lipida i aminokiselina.

Ciklus biosinteze uree.

Citratni ciklus. Respiratorni lanac i oksidativna fosforilacija.

Osnovni principi stanične signalizacije. Hemijska priroda i podjela hormona. Receptori za hormone. cAMP, IP₃ i DAG kao drugi glasnici. Steroidni hormoni kao prvi glasnici.

18. Metode učenja:

Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata;

Laboratorijske vježbe;

Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.

Konsultacije.

Radni materijal sa predavanja će biti dostupan studentima. Rezultati sa izvještajem o obavljenim vježbama upisuju se u Praktikum iz biohemije na za to predviđenom mjestu.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

U okviru satnice eksperimentalnih vježbi će se održati dva kolokvija, sa tematikom koja se odnosi na teoretsku osnovu vježbi i same eksperimentalne procedure. Kompletno gradivo koje se odnosi na rad u praktikumu i teoretska podloga sadržani su u Praktikum iz biohemije. Kolokvij se polaže nakon obavljenog prvog i drugog ciklusa vježbi. Provjera znanja obavljat će se putem parcijalnog i završnog, popravnog i dodatnog popravnog ispita. Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi međuispit) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi međuispit) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Oba testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. U sklopu predispitnih obaveza studenti mogu izraditi individualni ili grupni seminarski rad koji će obuhvatiti određenu tematiku iz sadržaja nastavnog predmeta i posebno se valorizirati. Seminarski rad se u pisanoj formi predaje predmetnom nastavniku na pregled i ocjenu, a zatim se može prezentirati i usmeno. U izradi i prezentaciji grupnog seminarskog rada učestvuju svi studenti grupe, čije učešće se valorizira pojedinačno. Završni ispit je pismeni i/ili usmeni. Pravo izlaska na završni ispit imaju svi studenti. Provjere na svim oblicima znanja priznaju se kao kumulativni ispit ukoliko je postignuti rezultat pozitivan nakon svake pojedinačne provjere i iznosi najmanje 50% ukupno predviđenog i/ili traženog znanja i vještina. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda. Ukoliko se dokaže da je student prepisivao prilikom provjere znanja na ispitu, neće moći izaći na sljedeći ispitni rok.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita, sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema slijedećoj skali:

Obaveze studenta /maksimalan broj bodova

Prisutnost i aktivnost na predavanjima 5 Prisutnost i aktivnost na vježbama 5 Kolokvij I 10 Kolokvij II 10 Test I
35 test II 35

21. Osnovna literatura:

1 Lieberman M, Marks A, Smith C. Marksove osnove medicinske biohemije klinički pristup. Data Status, Beograd, 2008.

2 Begić L, Berbić S, Mujagić Z, Mehikić S. Praktikum iz biohemije sa teoretskim osnovama, PrintCom, Tuzla, 2004.

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2013/2014.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

30.05.2013.